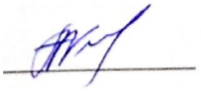
Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Факультет педагогіки та психології
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри
 Ганна СЛОЗАНСЬКА

Протокол №1 від 01.09. 2026р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СЕНСОРНА ІНТЕГРАЦІЯ ТА МОНТЕССОРІ-ТЕРАПІЯ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність	016 Спеціальна освіта (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	Логопедія. (найменування освітньої програми)
Мова навчання	українська

2026 – 2027 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Сенсорна інтеграція та Монтессорі-терапія» для здобувачів вищої освіти освітньої програми «Логопедія» спеціальності 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта.

Розробник:

Лілія Медвідь – асистент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

1. Опис навчальної дисципліни

Освітня програма	Логопедія
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Галузь знань	01 Освіта
Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Курс	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни в кредитах	3
Загальна кількість годин	90
Кількість змістовних модулів	2
Кількість змістовних модулів	2
Аудиторні заняття (год.)	Денна форма – 30год., дуальна форма – 30год., заочна – 18 год.
Лекції (год.)	Денна форма – 14 год., дуальна форма – 14год., заочна форма – 8 год.
Практичні заняття (год.)	Денна форма – 16 год., дуальна форма – 16 год., заочна форма -10 год.
Самостійна робота студента (год.)	Денна форма – 60 год., дуальна форма – 60 год., заочна форма – 72год.

Частка годин аудиторних занять становить: - для денної форми навчання – 40% до 60% - для заочної форми навчання – 20% до 80%

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Сенсорна інтеграція та Монтессорі-терапія» є сприяти формуванню професійної педагогічної компетентності студентів через засвоєння знань та розвиток досвіду застосування корекційно-розвиткових інноваційних технологій. Особливий акцент робиться на опануванні наукових основ авторських реабілітаційних програм, таких як сенсорна інтеграція та Монтессорі-терапія, які спрямовані на комплексну підтримку організму, враховуючи багатофакторний підхід.

Основними завдання навчальної дисципліни «Сенсорна інтеграція та Монтессорі-терапія» є :

- Надання студентам теоретичних знань щодо корекційно-розвиткових технологій.
- Формування практичних навичок впровадження авторських програм, зокрема:
- Сенсорної інтеграції за методом Джин Айрес.
- Методики навчання за системою Марії Монтессорі.
- Підготовка до ефективного використання цих технологій у професійній діяльності, орієнтованій на підтримку та розвиток дітей з особливими освітніми потребами.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких загальних компетенцій:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК 3. Здатність застосовувати психолого педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК 4. Здатність планувати та організовувати корекційно-логопедичну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення мовленнєвого розвитку, актуального стану та потенційних можливостей дітей, оцінювати її результати.

СК 5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з порушеннями мовлення, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп’ютерне забезпечення.

СК 7. Здатність дотримуватися вимог до організації навчального та корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК 12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

СК 13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з порушеннями мовленнєвого розвитку, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК 15. Здатність чітко та аргументовано висловлювати власні професійні переконання, враховуючи особливості аудиторії та ситуації спілкування, надавати точний, своєчасний та дієвий зворотній зв'язок клієнтам та колегам.

СК 16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК 18. Здатність розуміти, визначати та узгоджувати потенціал педагогічного впливу батьків, шкільного колективу, соціокультурного середовища для реалізації завдань спеціальної та інклюзивної освіти.

СК 19. Здатність визначати, добирати та застосовувати відповідні віку та цілям втручання матеріали, обладнання і технології, оцінювати їх ефективність для покращення доступу до спеціальної та інклюзивної освіти.

СК 20. Здатність визначати першочергові завдання, ефективно розподіляти навантаження, використовувати час та вирішувати труднощі у повсякденній професійній діяльності.

3. Компетентності та результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Сенсорна інтеграція та Монтессорі-терапія» забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

РН 1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо корекційного процесу та логопедичного супроводу у різних типах закладів.

РН 6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, реалізовувати логопедичний супровід з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

РН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання, виховання, реабілітації і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами загалом та порушеннями мовленнєвого розвитку зокрема.

РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

РН 19. Аналізувати зміст, методи, особливості організації навчання, моделювати педагогічні якища та процеси, передбачати їх результати, виходячи з потреб, можливостей та труднощів дітей з мовленнєвими порушеннями.

4. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є засвоєння здобувачами знань, умінь і навичок із таких освітніх компонентів, як: «Біологія людини з основами генетики», «Психофізіологія», «Педагогіка загальна і спеціальна», «Психологія загальна і спеціальна», «Психолого-педагогічна діагностика», «Неврологічні основи логопедії», «Логопсихологія».

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль І: Сенсорна інтеграція.

Тема 1. Основи сенсорної інтеграції та її роль у розвитку дитини.

Введення в теорію сенсорної інтеграції: визначення, рівні, зв’язок із

мозком. Етапи розвитку дитини. Сенсорна інтеграція в онтогенезі: роль у психофізичному розвитку дитини, вплив на поведінку та самопочуття. Примітивні рефлекси. Основні положення методу Джин Айрес.

Тема 2. Порушення сенсорної інтеграції. Симптоми, причини та рівні.

Що таке порушення сенсорної інтеграції? У чому причина проблеми? Процес інтеграції та рівні. Порушення роботи сенсорних системи. Диспраксія розвитку. Розробка сенсорної дієти як індивідуальної корекційної програми.

Тема 3. Практичне застосування сенсорної інтеграції у корекційній роботі.

Діагностика сенсорних порушень. Ознайомлення з практичними порадами роботи з дітьми з розладами сенсорної інтеграції. Знати різні моделі підтримки дітей з розладами сенсорної інтеграції. Знати стратегії співпраці з батьками. Облаштування сенсорної кімнати та обладнання.

Тема 4. Гра як інструмент у розвитку сенсорної інтеграції.

Значення гри у формуванні сенсорних систем. Ігри на посилення процесів сенсорних систем. Вправи для зміцнення розвитку сенсорних процесів. Рекомендації ігор та вправ для покращення дрібної та великої моторики. Ігри та вправи для нормалізації основних сенсорних систем.

Змістовий модуль 2: Монтессорі-педагогіка та терапія.

Тема 5. Методологічні основи Монтессорі-педагогіки та її використання у терапії.

Історія розвитку методу та його адаптація до сучасних освітніх потреб. Основні поняття і принципи методу Монтессорі: індивідуалізація навчання, свобода вибору, сенситивні періоди. Відмінність методу Монтессорі від традиційних педагогічних методів. Його мета і завдання.

Тема 6. Організація середовища для занять у Монтессорі-терапії.

Створення сприятливого середовища. Вимоги до кабінету Монтессорі: зони діяльності, меблі, матеріали. Використання Монтессорі-матеріалів у корекційній роботі. Організація виховання і навчання.

Тема 7. Методичні матеріали і обладнання в Монтессорі-методі для застосування в різних зонах кабінету Монтессорі.

Іграшки і наочні дидактичні матеріали, їх види. Застосування побутових предметів в Монтессорі – терапії. Користь посібників для раннього розвитку. Використання ігор в системі Монтесорі, спрямованих на:

- розвиток психічних процесів, що формують у дітей уміння аналізувати предмети - на розвиток творчих здібностей;

- засвоєння навчального матеріалу, розвиток елементарних математичних уявлень, ознайомлення із звуковим аналізом слова;

- підготовку руки до оволодіння письмом.

5.2.Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма				заочна форма				дуальна форма					
	усього	у тому числі			усього	у тому числі			усього	у тому числі				
		лекції	Практичні заняття	Самостійна робота		лекції	Практичні заняття	Самостійна робота		лекції	практичні		Самостійна робота	
										ЗВО	ЗВО	Р	ЗВО	Р
Змістовий модуль І. Сенсорна інтеграція														
Тема 1. Основи сенсорної інтеграції та її роль у розвитку дитини.	13	2	2	9	12	1	-	11	13	2	-	2	-	9
Тема 2. Порушення сенсорної інтеграції та методи їх корекції.	12	2	2	8	14	1	2	11	12	2	-	2	-	8
Тема 3. Практичне застосування сенсорної інтеграції у корекційній роботі	14	2	4	8	14	2	2	10	14	2	-	4	-	8

Тема 4. Тема 4. Гра як інструмент у розвитку сенсорної інтеграції	12	2	2	8	13	1	2	10	12	2	-	2	-	8
Разом за змістовним модулем I	**51**	**8**	**10**	**33**	**53**	**5**	**6**	**42**	**51**	**8**	**-**	**10**	**-**	**33**
Змістовий модуль II. Монтессорі-педагогіка та терапія.														
Тема 5. Методологічні основи Монтессорі-педагогіки та її використання у терапії.	13	2	2	9	13	1	2	10	13	2	-	2	-	9
Тема 6. Організація середовища для занять у Монтессорі-терапії.	13	2	2	9	11	1	-	10	13	2	-	2	-	9
Тема 7. Методичні матеріали і обладнання в Монтессорі-методі для застосування в різних зонах кабінету Монтессорі.	13	2	2	9	13	1	2	10	13	2	-	2	-	9
Разом за змістовним модулем II	**39**	**6**	**6**	**27**	**37**	**3**	**4**	**30**	**39**	**6**	**-**	**6**	**-**	**27**
ВСЬОГО	**90**	**14**	**16**	**60**	**90**	**8**	**10**	**72**	**90**	**14**		**16**	**-**	**60**

5.3 Теми лекцій

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин		
			Денна форма	Дуальна форма	Заочна форма
1	Тема1. Основи сенсорної інтеграції та її роль у розвитку дитини.		2	2	1
2	Тема 2. Порушення сенсорної інтеграції та методи їх корекції.		2	2	1
3	Тема 3. Практичне застосування сенсорної інтеграції у корекційній роботі.		2	2	2
4	Тема 4. Гра як інструмент у розвитку сенсорної інтеграції.		2	2	1
5	Тема 5. Методологічні основи Монтессорі-педагогіки та її використання у терапії.		2	2	1
6	Тема 6. Організація середовища для занять у Монтессорі-терапії.		2	2	1
7	Тема 7. Методичні матеріали і обладнання в Монтессорі-методі для застосування в різних зонах кабінету Монтесорі.		2	2	1
	Всього годин		**14**	**14**	**8**

5.4 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		Денна форма	Дуальна форма	Заочна форма
1	Тема1. Основи сенсорної інтеграції та її роль у розвитку дитини.	2	2	-
2	Тема 2. Порушення сенсорної інтеграції та методи їх корекції.	2	2	2

3	Тема 3. Практичне застосування сенсорної інтеграції у корекційній роботі.	4	4	2
4	Тема 4. Гра як інструмент у розвитку сенсорної інтеграції.	2	2	2
5	Тема 5. Методологічні основи Монтессорі-педагогіки та її використання у терапії.	2	2	2
6	Тема 6. Організація середовища для занять у Монтессорі-терапії.	2	2	**-**
7	Тема 7. Методичні матеріали і обладнання в Монтессорі-методі для застосування в різних зонах кабінету Монтессорі.	2	2	2
	Всього годин	**16**	**16**	**10**

5.5 Самостійна робота

№ п/п	**Назва теми**	**Кількість годин**		
		денна форма	**Дуальна форма**	**заочна форма**
1	Тема 1. Історія розвитку сенсорної інтеграції та її використання в сучасній педагогіці. Еволюція теорії сенсорної інтеграції: від Джин Айрес до сучасних підходів. Впровадження сенсорної інтеграції у системах освіти різних країн.	9	9	11
2	Тема 2. Особливості сенсорної інтеграції у дітей з аутизмом. Як порушення сенсорної інтеграції проявляються у дітей з РАС. Практичні стратегії для роботи з дітьми з аутизмом у сенсорному середовищі.	8	8	11

3	Тема 3. Вплив сенсорної інтеграції на когнітивний та емоційний розвиток дітей. Вплив сенсорних стимулів на формування емоційного балансу. Роль сенсорної інтеграції у покращенні уваги та пам'яті у дітей.	8	8	10
4	Тема 4. Ефективність сенсорної інтеграції у роботі з підлітками та дорослими. Особливості сенсорної терапії для старшого віку. Використання сенсорної інтеграції у реабілітації після травм.	8	8	10
5	Тема 5. Використання сучасних технологій у сенсорній інтеграції. Сенсорні кімнати та їхнє обладнання. Технології віртуальної реальності для сенсорної терапії.	9	9	10
6	Тема 6. Досвід закордонних моделей Монтессорі-терапії. Особливості Монтессорі-підходу в різних країнах. Інтеграція Монтессорі-терапії в освітні системи Європи та США.	9	9	10
7	Тема 7. Монтессорі-терапія для дітей із порушеннями мовлення. Розвиток мовлення через вправи практичного життя. Використання Монтессорі-матеріалів для розвитку фонематичного слуху.	9	9	10
	Всього годин	**60**	**60**	**72**

6. Форми та методи навчання

Форми навчання: *Лекції:* проблемний виклад, пояснення, розповідь, аналіз педагогічних ситуацій, дискусія, мультимедійна презентація.

Практичні заняття: аналіз педагогічних і логопедичних ситуацій, виконання вправ, робота в парах і малих групах, рольові та ділові ігри.

Самостійна робота: опрацювання наукової та навчально-методичної літератури, аналіз програм і методичних матеріалів, підготовка конспектів,

створення дидактичних матеріалів, підготовка презентацій, виконання індивідуальних дослідницьких завдань.

Консультації (індивідуальні та групові): передбачають надання здобувачам освіти допомоги у засвоєнні навчального матеріалу, виконанні індивідуальних навчально-дослідних завдань, підготовці проєктів і презентацій, а також підготовці до поточного та підсумкового контролю.

Дистанційне навчання із застосуванням електронних освітніх платформ: використовується для організації навчальної взаємодії, розміщення навчально-методичних матеріалів, виконання та перевірки завдань, проведення консультацій, тестування, обговорення навчальних питань та забезпечення зворотного зв'язку зі здобувачами освіти.

Методи навчання: словесні методи: пояснення, розповідь, бесіда, дискусія, інструктаж; наочні методи: демонстрація, ілюстрація, використання мультимедійних презентацій та відеоматеріалів; практичні методи: виконання вправ, практичних і лабораторних завдань, моделювання фрагментів занять, розв’язування ситуаційних завдань; проблемно-пошукові методи: проблемний виклад, евристична бесіда, дослідницький метод; інтерактивні методи: мозковий штурм, робота в малих групах, кейс-метод, дискусія, круглий стіл; метод проєктів; метод аналізу конкретних ситуацій (case study); інформаційно-комунікаційні методи із застосуванням цифрових технологій та онлайн-ресурсів.

Вивчення навчальної дисципліни та використання зазначених форм і методів навчання сприяють формуванню у здобувачів освіти комунікативних навичок, критичного та аналітичного мислення, уміння працювати в команді, аргументовано висловлювати власну думку, слухати й враховувати позицію інших, приймати рішення та розв’язувати професійні проблемні ситуації. Робота в малих групах, дискусії, мозковий штурм та кейс-метод розвивають навички взаємодії, співпраці та професійної комунікації. Моделювання педагогічних і логопедичних ситуацій сприяє розвитку гнучкості мислення, самостійності у прийнятті рішень та здатності адаптувати професійні дії до конкретних потреб дитини. Виконання проєктів і презентацій формує навички планування, пошуку та аналізу інформації, командної роботи, публічного виступу та презентації результатів власної діяльності. Рефлексія та самоаналіз сприяють розвитку самооцінки, відповідальності за результати навчання та здатності оцінювати власні професійні дії.

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Сенсорна інтеграція та Монтессорі-терапія» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання, як поточне опитування, групове обговорення, практичні завдання, презентації результатів виконаних індивідуальних завдань.

8. Форми контролю

У процесі вивчення дисципліни «Сенсорна інтеграція та Монтессорі-терапія» використовуються такі форми контролю:

– поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності студентів на семінарських та практичних заняттях та виконання ними завдань самостійної роботи;

– модульний контроль застосовується після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни, оцінка модульного контролю складається з балів, накопичених упродовж вивчення змістового модуля;

– підсумковий контроль проводиться у формі заліку.

7. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання.

Критерії оцінювання на практичних заняттях (денна/заочна форма навчання):

За роботу на практичному занятті студент може отримати максимум **15 балів.**

15 балів – здобувач освіти демонструє відмінний рівень знань навчального матеріалу, вільно володіє основними поняттями та професійною термінологією, повно й системно розкриває зміст питання, наводить доречні приклади з професійної практики, здійснює глибокий аналіз, порівнює та узагальнює інформацію, встановлює причинно-наслідкові зв'язки. Самостійно формулює обґрунтовані висновки, аргументовано висловлює власну позицію, уміє застосовувати теоретичні знання для розв'язання професійних ситуацій. Відповідь логічна, послідовна, змістовна, грамотна, демонструє критичне та творче мислення.

14 балів – здобувач освіти демонструє дуже високий рівень знань, повно розкриває питання, правильно використовує термінологію, наводить приклади, аналізує та узагальнює матеріал, аргументує власну думку. Відповідь логічна та послідовна, може містити лише незначні неточності, які не впливають на загальне розуміння матеріалу.

13 балів – здобувач освіти демонструє високий рівень знань, добре володіє матеріалом і професійною термінологією, дає повну та логічну відповідь, уміє застосовувати знання на практиці. Можливі незначні неточності або недостатньо глибоке розкриття окремих другорядних аспектів.

12 балів – здобувач освіти добре володіє навчальним матеріалом, правильно розкриває основний зміст питання, використовує професійну термінологію, наводить приклади та робить висновки. Аналіз достатньо послідовний, однак окремі аспекти можуть бути розкриті не повністю.

11 балів – здобувач освіти демонструє достатньо високий рівень знань, розуміє основні поняття та закономірності, правильно відповідає на основні питання, уміє застосовувати знання у типових професійних ситуаціях. Відповідь загалом правильна, але містить окремі неточності або недостатньо аргументовані положення.

10 балів – здобувач освіти демонструє достатній рівень знань, розуміє основний зміст навчального матеріалу, володіє базовою термінологією, може пояснити основні положення та навести приклади. Допускає окремі помилки, має труднощі з поглибленим аналізом та самостійним формулюванням висновків.

9 балів – здобувач освіти засвоїв основний навчальний матеріал, розуміє ключові поняття, але відповідь недостатньо повна або системна. Допускає кілька неточностей, потребує додаткових запитань викладача для розкриття окремих аспектів теми.

8 балів – здобувач освіти демонструє задовільний рівень знань, розуміє основні положення теми, але має труднощі з їх поясненням, аналізом та застосуванням на практиці. Відповідь неповна, містить окремі суттєві неточності.

7 балів – здобувач освіти володіє лише основними положеннями навчального матеріалу, може відтворити окремі поняття та факти, однак має труднощі з їх поясненням, встановленням зв’язків і наведенням прикладів. Відповідь неповна та недостатньо аргументована.

6 балів – здобувач освіти демонструє низький рівень засвоєння матеріалу, розуміє лише окремі базові поняття, допускає суттєві помилки, не може самостійно повно розкрити питання. Відповідь потребує значної допомоги викладача.

5 балів – здобувач освіти має фрагментарні знання з теми, відтворює окремі факти та поняття, але не розуміє їх взаємозв’язків. Відповідь непослідовна, містить значну кількість помилок.

4 бали – здобувач освіти демонструє мінімальні знання навчального матеріалу, може назвати окремі поняття або факти, проте не може пояснити їх зміст та практичне значення. Відповідь фрагментарна, з істотними помилками.

3 бали – здобувач освіти має лише окремі уявлення про тему, відтворює поодинокі поняття або факти без їх розуміння та взаємозв’язку. Не може самостійно сформулювати повну відповідь.

2 бали – здобувач освіти демонструє дуже низький рівень знань, називає лише окремі терміни або факти, допускає численні помилки, не розуміє основного змісту теми.

1 бал – здобувач освіти продемонстрував лише поодинокі фрагментарні знання, які не дають можливості оцінити сформованість необхідних компетентностей.

0 балів – здобувач освіти не виконав завдання, не відповів на запитання або продемонстрував повну відсутність знань з відповідної теми.

Розподіл балів, які отримують студенти

(денна форма навчання)

Поточна та самостійна робота							Загальна сума
Змістовий модуль I				Змістовий модуль II			
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	
15	15	15	10	15	15	15	100

Розподіл балів, які отримують студенти

(заочна форма навчання)

Поточна та самостійна робота							Загальна сума
Змістовий модуль I				Змістовий модуль II			
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	
15	15	15	10	15	15	15	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
64-74	D	задовільно	

60-64	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
0-34	F		

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

У випадку виникнення **конфліктних ситуацій**, керуватися нормами «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка»

Політика щодо академічної доброчесності: Обов'язково дотримуватися «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка»

Списування під час розв'язання тестових завдань та написання контрольних робіт є забороненим. Доцільність та дозвіл використання мобільних пристроїв визначається викладачем у кожному конкретному випадку під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, дуальна форма здобуття освіти, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівником курсу.

10. Політика використання ШІ в межах навчальної дисципліни

Системи штучного інтелекту можуть використовуватися здобувачами освіти як допоміжний інструмент для пошуку ідей, структурування інформації, підготовки навчальних матеріалів, самоперевірки та редагування власних текстів.

Використання результатів, створених за допомогою ШІ, не звільняє здобувача освіти від відповідальності за зміст, достовірність та якість виконаної роботи.

У разі використання інструментів штучного інтелекту під час виконання індивідуальних або самостійних завдань здобувач повинен критично перевіряти отриману інформацію та, за необхідності, зазначати факт використання

відповідного інструменту.

Не допускається подання повністю згенерованої системою ШІ роботи як самостійно виконаної без відповідного опрацювання, перевірки та осмислення її змісту.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Для забезпечення освітнього процесу використовуються: мультимедійний проектор, комп'ютер, доступ до мережі інтернет, мультимедійні презентації, дидактичні матеріали для розвитку мовлення, предметні та сюжетні картинки, серії сюжетних картинок, картки для розвитку фонематичних процесів, матеріали для розвитку звукового аналізу та синтезу, ігровий та наочний матеріал, цифрові освітні ресурси.

12. Рекомендована література

Основна

1. Е. Джин Айрес, Джефф Роббінс Дитина і сенсорна інтеграція. Розуміння прихованих проблем розвитку. Видавництво Ростислава Бурлаки 2024 – 266 с.
2. Кіпаренко О. Сенсорна інтеграція як метод корекції розладів у дітей. Проблеми сучасної психології. 2020. Вип. 49. С. 152–176. URL: https://doi.org/ 10.32626/2227-6246.2020-49].
3. 10. Чередніченко Н.В. Порушення письма у молодших школярів : діагностика та корекція : навчально-методичний посібник. Київ : ДІА, 2018. 248
4. Скрипник Т.В. Сенсорна інтеграція як підґрунтя цілісного розвитку дітей з аутизмом // Т.Скрипник. «Особлива дитина: навчання і виховання» К.2017 № 4. – С. 24-26
5. Компанець Н. Проекція проблем розвитку дитини на рівні піраміди навчання Вільямса та Шеленбергера. Особлива дитина: навчання і виховання. 2017. № 1. С. 60–69.
6. Заплатинська А. Б. Становлення поняття «сенсорна інтеграція» у корекційній педагогіці. Корекційна та соціальна педагогіка і психологія. 2013. С. 48–57.
7. Сенсорний розвиток: з досвіду роботи. 3–4 роки/ упоряд. Кривоніс М. Л. , Дроботій О. Л. та ін.. Харків: Ранок, 2012. 240 с.

8. Бондар В. І. , Ільченко А. М. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі М. Монтессорі : навч. посіб. Полтава : РВВ ПДАА, 2009. 252 с.

9. Мартинюк В.Ю., Зінченко С.М. Основи медико-соціальної реабілітації дітей з органічними ураженнями нервової системи: навчально-методичний посібник. Київ: Інтермед, 2005. С. 308–311.

10. Заплатинська А.Б. Напрями формування та корекції процесів сенсорної інтеграції у дітей із церебральним паралічем. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Соціально-педагогічна. 2012. Вип. 20(2). С. 291-299.

Допоміжна

1. Гавриш Н. Калейдоскоп інформаційно-ігрової творчості дітей: методичні рекомендації щодо використання коректурних таблиць. Київ : Слово, 2012. 256 с. 8. Казанцева Л. І. Теоретичні засади навчання дітей старшого дошкільного віку укр. мови в полікультурному просторі України. Донецьк : Ландон-ХХІ, 2012. 446 с. 9. Казанцева Л.І. Теоретичні і методичні засади навчання дітей старшого дошкільного віку укр. мови в полікультурному просторі України. Донецьк : Ландон-ХХІ, 2014. 449 с.

2. Bandy A., Shelly J. Lane, Elizabeth A. Murrey. Sensory Integration: theory and practice. 2nd ed. Philadelphia: F. A. Davis, 2002. 496 p.

3. Camarata S., Miller L. J., Wallace M. T. Evaluating Sensory Integration/Sensory Processing Treatment: Issues and Analysis. Fronter in Integrative Neuroscience. 2020. Vol. 14. P. 1–13. URL: https://doi.org/10.3389/ fnint.2020.556660.

4. Cornelio P., Velasco C., Obrist M. Multisensory Integration as per Technological Advances: a review. Fronter in Integrative Neuroscience. 2021. Vol. 15. P. 1–14. URL: https://doi.org/10.3389/fnins. 2021.652611.

5. Efficacy of Sensory Interventions on school participation of children with Sensory Disorders: a systematic review / B. Ouellet at.al. American Journal of Lifestyle Medicine. 2021. Vol. 15(1). P. 75–83. URL: https:// doi: 10.1177/1559827618784274.

6. New research in Sensory Processing Dysfunction. URL: https://chadd.org/adhd-weekly/new-researchin-sensory-processing-dysfunction/ (дата звернення: 5.01.2023).

13. Інформаційні інтернет-ресурси

1. офіційний вебсайт Міністерства освіти і науки України;

2. офіційний вебсайт Міністерства соціальної політики України та інформаційні ресурси у сфері соціального захисту дітей з особливими освітніми потребами;

3. офіційні ресурси Українського центру оцінювання якості освіти;

4. електронний репозитарій університету;

5. електронні бібліотеки та наукові бази даних;

6. професійні ресурси зі спеціальної, інклюзивної та корекційної освіти;

7. інформаційні ресурси з питань сенсорної інтеграції, сенсорного розвитку та сенсорної обробки;

8. професійні ресурси та наукові публікації з Монтессорі-педагогіки та Монтессорі-терапії;

9. ресурси міжнародних організацій та професійних асоціацій у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, раннього втручання, розвитку дітей з особливими освітніми потребами;

10. освітні онлайн-платформи та відкриті освітні ресурси, що містять навчальні матеріали, вебінари та курси за тематикою дисципліни.

14. Перелік рекомендованих ресурсів з неформальної та/або інформальної освіти, за результатами проходження яких можуть бути визнані результати навчання з освітнього компоненту

Для поглиблення теоретичних знань та практичних компетентностей здобувачам освіти можуть бути рекомендовані:

- онлайн-курси та освітні програми з сенсорної інтеграції та сенсорної обробки;
- вебінари, тренінги та майстер-класи з сенсорного розвитку дітей раннього та дошкільного віку;
- навчальні курси з Монтессорі-педагогіки та Монтессорі-терапії;
- курси та вебінари з особливостей розвитку і підтримки дітей з розладами аутистичного спектра, порушеннями психофізичного розвитку та труднощами сенсорної обробки;
- практичні майстер-класи з використання сенсорних ігор, вправ та обладнання у корекційно-розвитковій роботі;
- відкриті лекції, науково-практичні конференції, семінари та професійні форуми за тематикою сенсорної інтеграції, Монтессорі-підходу, спеціальної та інклюзивної освіти;

- опрацювання наукових публікацій, професійних вебресурсів, відеолекцій та інших відкритих освітніх матеріалів за тематикою освітнього компонента.

Можливість зарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти визначається відповідно до чинних нормативних документів університету.

15. Комунікація та етика взаємодії

Взаємодія викладача та здобувачів освіти ґрунтується на принципах академічної доброчесності, взаємоповаги, професійної етики, толерантності та відповідальності.

Консультації викладача проводяться відповідно до графіка консультацій або за попередньою домовленістю.

Учасники освітнього процесу дотримуються норм академічної доброчесності, правил професійної комунікації та поважного ставлення до думок інших учасників освітнього процесу.